

CÔNG BỐ VÀ CUNG CẤP TƯ LIỆU THỐNG KÊ

(CỤC THỐNG KÊ QUỐC GIA TRUNG QUỐC)

Cơ quan thống kê chính thức của Trung Quốc áp dụng các loại hình thức công bố và cung cấp tư liệu thống kê, tiến hành phân tích thống kê nhằm đáp ứng các nhu cầu của các cấp và các hộ tiêu dùng khác nhau.

I. XUẤT BẢN ẤN PHẨM THỐNG KÊ

1. Niên giám thống kê

Niên giám thống kê là một trong các hình thức công bố và cung cấp tư liệu thống kê quan trọng nhất và toàn diện nhất của cơ quan thống kê Trung Quốc. Phạm vi của nó là rộng nhất, ấn phẩm làm cho mọi người có một hiểu biết toàn diện

đối với số liệu thống kê chính thức của Trung Quốc là “Niên giám thống kê Trung Quốc” hàng năm (Thường xuất bản vào tháng 9) đã thu thập số liệu thống kê chủ yếu của một năm và năm quan trọng lịch sử, 10 năm gần nhất của cả nước và của các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, nó không chỉ bao hàm tư liệu điều tra thống kê của các bộ ngành các cấp chính quyền, mà còn bao hàm tư liệu thống kê chủ yếu do cơ quan khác của chính quyền tiến hành điều tra. Nội dung toàn bộ của “Niên giám thống kê Trung Quốc” bao gồm 22 phần dưới đây:

- Phân vùng hành chính và tài nguyên thiên nhiên.
- Tổng hợp.
- Hạch toán kinh tế quốc dân.
- Nhân khẩu.
- Người hành nghề và lương của công nhân viên chức.
- Đầu tư tài sản cố định.
- Sản xuất năng lượng và tiêu dùng.
- Chỉ số giá.
- Tài chính.
- Đời sống nhân dân.
- Khái quát tình hình thành thị.
- Nông nghiệp.
- Công nghiệp
- Xây dựng
- Giao thông
- Nội thương
- Ngoại thương
- Du lịch
- Tài chính và bảo hiểm
- Giáo dục, KHCN và văn hoá
- Thể dục thể thao, y tế, phúc lợi xã

hội và khác

- Khu hành chính đặc biệt Hồng Kông
- Chỉ tiêu kinh tế - xã hội chủ yếu tỉnh Đài Loan và Ma Cao
- So sánh quốc tế về các chỉ tiêu thống kê chủ yếu
- Ngoài ra còn có phần giải thích các chỉ tiêu chủ yếu, nguồn tư liệu phạm vi điều tra và đơn vị thống kê.

Nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho việc cung cấp tư liệu thống kê KTQD và phát triển xã hội cả nước một cách kịp thời, tháng 5 hàng năm Cục Thống kê Quốc gia Trung Quốc còn biên tập xuất bản tập tư liệu thống kê nhanh “Tóm tắt thống kê Trung Quốc”.

Qua nhiều năm phát triển, niên giám thống kê Trung Quốc đã trở thành bộ tư liệu có vị trí quan trọng, gồm toàn bộ các khu vực và lĩnh vực.

- Cơ quan thống kê chính thức của 31 tỉnh thành phố toàn quốc và một bộ phận huyện, thị đều đã xuất bản niên giám thống kê địa phương, các chỉ tiêu công bố trên cơ bản thống nhất với “Niên giám thống kê Trung Quốc”.

- Để cung cấp tư liệu thống kê chi tiết, các vụ và đội nghiệp vụ của Cục Thống kê Quốc gia còn biên tập xuất bản niên giám thống kê chuyên ngành có liên quan, như “Niên giám thống kê công nghiệp Trung Quốc”, “Niên giám thống kê nông thôn Trung Quốc”, “Niên giám thống kê đầu tư tài sản cố định Trung Quốc”, “Niên giám thống kê xây dựng Trung Quốc”, “Niên giám thống kê lao động Trung Quốc”, “Niên giám thống kê nhân khẩu Trung Quốc”, “Niên giám thống kê thị trường Trung Quốc”, “Niên giám thống kê kinh tế đối ngoại Trung Quốc”, “Niên giám thống kê thành thị

Trung Quốc”, “Niên giám thống kê vật giá và điều tra thu chi gia đình dân cư thành thị Trung Quốc”....

- Niên giám thống kê ngành gồm có: “Số liệu thống kê tài chính Trung Quốc”, “Niên giám thống kê tiền tệ Trung Quốc”, “Niên giám thống kê thuế Trung Quốc”, “Niên giám thống kê du lịch Trung Quốc”, “Niên giám thống kê giáo dục Trung Quốc”, “Niên giám thống kê biển Trung Quốc”, “Niên giám thống kê KHCN Trung Quốc”, “Niên giám thống kê y tế Trung Quốc”, “Niên giám thống kê bưu điện Trung Quốc”, “Niên giám thống kê dân tộc Trung Quốc”...

- Để thuận tiện cho người đọc trong nước tìm hiểu tình hình phát triển kinh tế xã hội nước ngoài, Cục Thống kê Trung Quốc căn cứ báo cáo năm, niên giám của các tổ chức quốc tế và các nước, hàng năm biên tập và xuất bản 1 cuốn “Niên giám thống kê quốc tế” cung cấp số liệu thống kê quốc tế mới nhất cho công chúng.

Những niên giám thống kê kể trên chủ yếu dùng giấy làm vật mang tin. Gần đây “Niên giám thống kê Trung Quốc” và Bắc Kinh, Tân Cương,... còn xuất bản niên giám thống kê điện tử trên đĩa mềm.

Để thuận tiện cho giao lưu quốc tế, “Niên giám thống kê Trung Quốc” và niên giám thống kê của Bắc Kinh, Thượng Hải, Cát Lâm, Trùng Khánh, Giang Tô, Triết Giang, Quảng Đông,... đều xuất bản niên giám thống kê song ngữ Anh - Trung.

2. Báo cáo phát triển của Trung Quốc

“Báo cáo phát triển của Trung Quốc” là ấn phẩm “song hành” với “Niên giám thống kê Trung Quốc”. Hàng năm, Cục Thống kê Quốc gia biên tập bằng hình ảnh, lời văn và biểu đồ, cung cấp toàn diện các chỉ tiêu thống kê chủ yếu về xã

hội, kinh tế, KHCN của cả nước, giới thiệu khách quan sự phát triển kinh tế và việc vận hành con đường cải cách mở cửa; Tập trung đưa ra các phân tích đối với các vấn đề lớn về xã hội, kinh tế, KHCN, đặc biệt có đưa ra triển vọng xu thế phát triển kinh tế-xã hội năm tới của Cục Thống kê Quốc gia và các nhà kinh tế, nhà thống kê.

Nội dung “Báo cáo phát triển của Trung Quốc” rất phong phú, súc tích, bao gồm hơn 10 chương về các mặt: Tình hình kinh tế năm trước, triển vọng tình hình phát triển năm sau, kinh tế nông thôn, kinh tế công nghiệp, ngành xây dựng và đầu tư tài sản cố định, giao thông, thị trường trong nước và giá cả, kinh tế ngoại thương, tài chính, tiền tệ, giáo dục, KHCN và phát triển xã hội, dân số và việc làm, so sánh quốc tế, tình hình đã qua và triển vọng phát triển kinh tế khu hành chính đặc biệt Hồng Kông.

Ấn phẩm còn tập hợp các văn bản quan trọng liên quan tới phát triển kinh-xã hội hàng năm của Trung ương Đảng và Chính phủ Trung Quốc và các sự kiện kinh tế to lớn của Trung Quốc. Trong mỗi chương còn có các bài chuyên đề về các vấn đề xã hội nóng bỏng.

3. Báo, tạp chí thống kê

3.1 “Báo tin tức Trung Quốc” (Báo tuần, 8 trang)

Mục đích của tờ báo là xác định chỗ đứng của thống kê, hướng về xã hội, lấy truyền đưa thông tin thống kê kinh tế làm chủ yếu, kiêm tư vấn thông tin cho khoa học, văn hoá, xã hội và các mặt khác, phục vụ cho quản lý kinh tế, nghiên cứu kinh tế, các nhà đầu tư kinh doanh và công chúng trong xã hội. Nội dung đăng tải thường xuyên của tờ báo, ngoài thống kê về động thái kinh tế-xã hội ra, còn có

tin tức kinh tế quan trọng trong và ngoài nước; Quá trình và kinh nghiệm đầu tư thương nghiệp, kinh doanh ngoài lãnh thổ Trung Quốc của các nhân sỹ quốc tịch nước ngoài; Mối quan hệ giữa thành quả KHCN mũi nhọn với con người và phát triển xã hội; Thông tin về giá cả tư liệu sản xuất và hàng hoá,...; Thông tin ngoại thương về cơ quan buôn bán tại Trung Quốc, nhu cầu mua bán, tiền vốn ...; Kết quả điều tra và bình luận về các vấn đề kinh tế nóng bỏng; Phân tích về đầu tư; Phân tích chuyên đề điển hình trong hoạt động kinh tế; Các điểm nóng lớn quan trọng trong thương mại quốc tế và phân tích; Các thông tin về máy tính điện tử, điện gia dụng, xe hơi, nhà đất, may mặc, trang sức, thuốc chữa bệnh, y tế, thể dục thể thao, văn hoá,... mà các giới trong xã hội thường quan tâm. “Báo tin tức Trung Quốc”.

3.2. Tạp chí “*Thông kê Trung Quốc*” (Tạp chí ra hàng tháng)

Tạp chí “*Thông kê Trung Quốc*” là cơ quan hướng dẫn công tác thống kê cả nước của Cục Thống kê Quốc gia. Tạp chí “*Thông kê Trung Quốc*” kiên trì phương châm công tác “*Lấy phổ cập là chủ yếu, đồng thời nâng cao, hướng về cả nước và coi trọng cơ sở*”; Lấy tuyên truyền phương pháp chế độ thống kê, cải cách thống kê và phổ cập tri thức thống kê làm nội dung chính; Lấy phản ánh các điểm nóng, vấn đề khó, vấn đề trọng điểm về kinh tế, xã hội, KHCN, nhân văn,... của Trung Quốc làm trọng điểm; Lấy việc phản ánh kinh nghiệm của cơ sở và tiếng nói đồng tình ủng hộ làm mục tiêu chủ yếu.

3.3. Tạp chí “*Nghiên cứu thống kê*” (Tạp chí ra hàng tháng)

Tạp chí “*Nghiên cứu thống kê*” do Hội Thống kê Trung Quốc và Cục Thống kê

Quốc gia chủ biên phục vụ cho nghiên cứu khoa học thống kê. Tạp chí “*Nghiên cứu thống kê*” coi trọng các điểm nóng trong phát triển kinh tế-xã hội; Nắm vững quan điểm mới, động thái mới và thành quả mới trong nghiên cứu lý luận khoa học thống kê làm chủ đề; Phân tích các sự việc có nội dung liên quan tới các lĩnh vực xã hội, kinh tế, KHCN; Các sáng tạo và ứng dụng về lý luận và phương pháp thống kê; Cải cách thể chế và phương pháp chế độ thống kê của Chính phủ; Nghiên cứu hệ thống hạch toán nền kinh tế quốc dân; Nghiên cứu các vấn đề về an toàn kinh tế quốc gia, sức cạnh tranh quốc gia, khả năng duy trì phát triển, vận hành thị trường, tiền tệ, đầu tư, tiêu dùng, kinh tế ngân hàng,...

3.4. Báo “*Các chỉ tiêu kinh tế Trung Quốc*” (Báo ra hàng tháng)

Để thuận tiện cho các giới trong xã hội tìm hiểu tình hình về động thái phát triển xã hội, đặc biệt là cung cấp cho các nhà đầu tư kinh doanh, cơ quan nghiên cứu và công chúng trong xã hội những tư liệu thống kê có tính pháp lý dùng cho nghiên cứu định lượng, Cục Thống kê Quốc gia xuất bản hàng tháng tờ báo song ngữ Trung-Anh “*Các chỉ tiêu kinh tế Trung Quốc*”. Tờ báo chủ yếu phản ánh xu thế phát triển kinh tế vĩ mô của Trung Quốc, nội dung bao gồm: Các chỉ tiêu kinh tế chủ yếu như nông nghiệp, công nghiệp, đầu tư, thị trường bán lẻ, tài chính, tiền tệ, thuế, xuất nhập khẩu,...; Xu thế phát triển kinh tế; Khái quát về kinh tế khu vực; Khái quát về kinh tế ngành; Tin tức kinh tế và tài chính trong tháng,... Số liệu hàng tháng trong tờ báo sử dụng theo phương thức đổi mới cuốn chiếu theo trình tự thời gian.

3.5. Tạp chí “*Sức mạnh và tình hình đất nước Trung Quốc*” (Báo ra hàng tháng)

Tạp chí “Sức mạnh và tình hình đất nước Trung Quốc” thường xuyên coi trọng các vấn đề nóng bỏng, khó khăn và tiêu điểm xuất hiện trong tiến trình hiện đại hoá Trung Quốc. Các đề mục chủ yếu được xây dựng là: Nói về Trung quốc, diễn đàn về sức mạnh và tình hình đất nước, vấn đề Trung quốc, báo cáo thống kê, các vấn đề của thế kỷ, Trung quốc với thế giới, tranh luận trong khoa học, quan sát xã hội,... Nội dung chủ yếu của Tạp chí “Sức mạnh và tình hình đất nước Trung Quốc” bao gồm: Nghiên cứu đối sách về các vấn đề hiện tại của Trung Quốc, vấn đề nóng bỏng trong đời sống kinh tế-xã hội hiện tại và những yếu tố về tình hình của đất nước như giới thiệu tình hình chính trị, kinh tế, KHCN, quốc phòng, giáo dục, tài nguyên..., điều tra và dự báo tình hình kinh tế-xã hội, phỏng vấn chuyên đề các nhân vật nổi tiếng, phỏng vấn sự kiện chuyên đề, báo cáo phân tích về sức mạnh và tình hình đất nước của Cục Thống kê Quốc gia và các Cục thống kê tỉnh, thành phố, quyết sách lớn quan trọng liên quan tới

toàn quốc của trung ương và các bộ ngành thuộc Chính phủ, những vấn đề nhất thiết phải coi trọng đang đặt ra cho thế kỷ 21 đối với Trung quốc, những con số tổng quát về tình hình cơ bản của quốc gia, so sánh quốc tế về các lĩnh vực xã hội của Trung quốc.

Ngoài ra, tạp chí do Cục Thống kê quốc gia chủ quản còn có:

- Tạp chí “Giáo dục thống kê”, đây là tạp chí do Trung tâm giáo dục thống kê Trung quốc chủ biên (2 tháng ra 1 kỳ), có nội dung chủ yếu là dạy học thống kê và bồi dưỡng kiến thức về thống kê.

- Tạp chí “Thế giới điều tra nghiên cứu”, đây là tạp chí do Tổng đội điều tra nông thôn chủ biên (ra hàng tháng), có nội dung chủ yếu là nghiên cứu phân tích điều tra nông thôn.

(Còn nữa)

Hàn Ngọc Lương

Hội Bảo vệ thiên nhiên và môi trường HN